

SREDA, 13. 5. 2020

MAT	Pisno deljenje z večkratniki števila 10 – daljši način
TJA	Analiza preizkusa znanja
NIT	Zrak za dihanje
LUM	Prostorsko oblikovanje - GRAD
N2N-2	Das Wetter (Vreme)

MAT: Pisno deljenje z večkratniki števila 10

Ponovitev:

Pisno deljenje z večkratniki števila 10

<https://www.youtube.com/watch?v=nFNXeYvv400>

Kako pa bi rešili račun $42163 : 50$?

Pri pisnem deljenju imamo na voljo **daljši** ali **krajši** način reševanja.

DALJŠI NAČIN DELJENJA (med deljenjem tudi odštevaš)

Deljitelju 50 prekriješ ničlo. Poskušaš: 4 ne morem deliti s 5, zato delimo 42.

$$42 : 5 = 8.$$

Nato računaš nazaj: $8 \cdot 50 = 400$.

Od 421 odšteješ 400 = 21

Številu 21 pripišeš 6.

$$21 : 5 = 4$$

Nato računaš nazaj: $4 \cdot 50 = 200$.

Od 216 odšteješ 200 = 16.

Številu 16 prišteješ 3.

$$16 : 5 = 3$$

Računaš nazaj: $3 \cdot 50 = 150$

Od 163 odšteješ 150 = 13

Ker v prvotnem številu ni več števk (ki bi padle navzdol), je računanje končano in številka 13 je ostanek.

$$\begin{array}{r} 42163 : 50 = 843 \\ -400 \\ \hline 216 \\ -200 \\ \hline 163 \\ -150 \\ \hline 13 \text{ ost.} \end{array}$$

$$\text{Preizkus: } \begin{array}{r} 843 \cdot 50 \\ \hline 42150 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 42150 \\ + \quad 13 \\ \hline 42163 \end{array}$$

Pomembno:

1. Pri deljenju si pomagamo tako, da pri 50 ničlo pokrijemo, ko računamo nazaj, pa **je ne smemo pozabiti**.
2. Pri preizkusu ne smemo pozabiti na ostanek, ki ga prištejemo v novem računu.

Rešimo skupaj še račun **62053 : 30**.

6 ne morem deliti s 30, zato delimo 62, torej **62053 : 30**

Deljitelju 30 prekriješ ničlo. Poskušaš: 6 lahko deliš s 3 = **2**.

Nato računaš nazaj: $2 \cdot 30 = 60$.

Od 62 odšteješ $60 = 2$

Številu 2 pripišeš 0.

$2 : 3 = 0$ (ali $20 : 30 = 0$)

Nato računaš nazaj: $0 \cdot 30 = 0$.

Od 20 odšteješ $0 = 20$.

Številu 20 prišteješ 5.

$20 : 3 = 6$

Računaš nazaj: $6 \cdot 30 = 180$

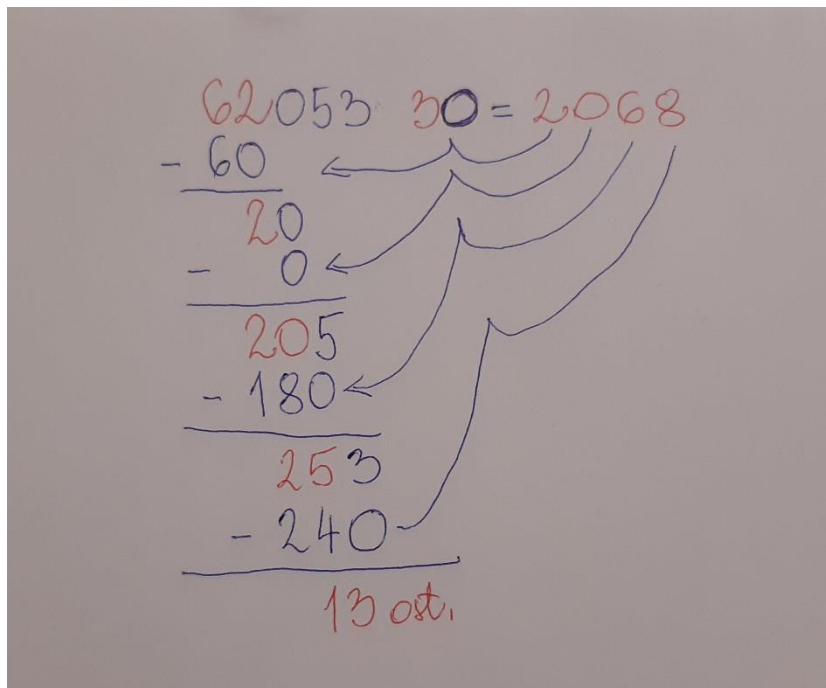
Od 205 odšteješ $180 = 25$

Številu 25 pripišeš 3.

$25 : 3 = 8$

Računaš nazaj: $8 \cdot 30 = 240$

Od 253 odšteješ $240 = 13$

Ker v prvotnem številu ni več števk (ki bi padle navzdol), je računanje končano in številka 13 je ostanek.

Preizkus: $\frac{2068 \cdot 30}{62040}$ $\begin{array}{r} 62040 \\ + \quad 13 \\ \hline 62053 \end{array}$

Na enak način rešite še računa $15926 : 40 = \underline{\hspace{2cm}}$ in $72053 : 50 = \underline{\hspace{2cm}}$

Tisti, **ki računov ne boste znali rešiti**, mi vaše reševanje danes pošljite na mail, da bom videla, kje se vam je zataknilo in kako vam lahko pomagam.

TJA: Analiza preizkusa znanja

Učenci, danes bomo naredili analizo testa. Na elektronski naslov ste dobili popravljene teste. Pri vsakem odgovoru, ki ste ga narobe naredili, vam na testu piše pravilni odgovor. Včasih pišeta tudi dva odgovora, ker je več možnosti.

Vaša naloga danes je, da greste skozi svoj test in naredite popravo napačnih odgovorov v zvezek.

Analiza nalog:

1. naloga: Izberi pravilno kombinacijo

Tukaj ni bilo težav, saj ste vsi odgovorili pravilno.

2. naloga: Napiši poimenovanja za sadje in zelenjavo.

Tudi to nalogo ste dobro reševali, z izjemo primera D, kjer ste narobe napisali *leek* ali pa odgovora sploh ni bilo. Nekateri ste pri F) primeru napisali tudi *mango* namesto *melon*.

3. naloga: Označi, katera hrana sodi med zelenjavo in katera med sadje.

To nalogo ste dobro rešili. Ste pa nekateri imeli težave pri zadnjem primeru, ki je bil *apricot* (marelica) in ste ga namesto med sadje uvrstili med zelenjavo.

4. naloga: Poglej si sliko in na podlagi slike označi besede k ustrezni številki.

Težave so bile pri primeru 1, ker ste nekateri namesto *an* napisali *is*. Ta poved že vsebuje besedo *is*, toda v okrajšani obliki 's, zato je bilo tukaj potrebno vstaviti člen *an*.

Pri 5. in 6. primeru pa ste nekateri napisali *is* namesto *isn't*. Slika se je morala skladati s povedmi, zato ni bilo prav, če ste napisali *There is a tomato*. Na sliki ga ni in je bil pravilen odgovor *isn't*. Enaka napaka je bila pri primeru 6.

5. naloga: Besede, ki jih imaš na voljo, označi k ustrezni številki.

V največ primerih je prišlo do napak, ker ste zamešali trdilno poved s vprašanjem in je bilo zato namesto *There is/are* označeno *Is/Are there*. Največ napak je bilo pri zadnjem primeru, ker niste dobro prebrali povedi in ste sklepali, da je vprašanje, bila pa je zanikana poved: *There isn't any cake in the fridge anymore! It's gone!*

6. naloga: Napiši besede za pohištvo na sliki.

Tudi to nalogo ste v redu reševali. Tukaj ste morali besedo napisati popolnoma pravilno, če ne, ste izgubili celo točko.

7. naloga: Označi ustrezno besede THIS/THAT/THESE/THOSE

To vam je nekaterim še vedno težko razumeti. Tukaj je potrebno ločiti med stvarmi, ki so blizu nas ali dlje od nas. Če je stvar blizu in je ena damo pred predmetom besedo *this*, če pa je več stvari blizu pa damo pred besedo *these*.

8. naloga: Označi ustrezno vprašalnico.

Pravilna vprašalnica je bila *Whose* (Čigav). Skoraj vsi ste to prav odgovorili.

9. naloga: Povedi postavi v pravilni vrstni red.

Nalogo ste dobro reševali. Bili ste dosti bolj natančni kot pri preverjanju znanja. Je pa bila še vedno kakšna poved brez ločila. Primer vam je v tem primeru označilo kot napačen, ampak vam nisem odbijala točk zaradi tega.

10. naloga: Preberi besedilo in označi, če je poved pravilna ali napačna.

Pri tej nalogi je bilo največ napak pri odgovorih 4, 5 in 7.

Pri primeru 4 nekateri verjetno niste razumeli besede *after*, ki po meni za, zatem. Poved *Lucy has a snack after school* je bila pravilna, saj v besedilu piše: *When I get home from school I usually have a snack*. Ta poved potrjujejo prejšnjo poved.

Primer 5: *You can't eat meat in King's Restaurant*. Ta poved je napačna, saj v besedilu piše: *They always have steak and chips there! Steak* je zrezek, kar pomeni, da lahko ješ meso v tej restavraciji in je poved napačna.

Primer 7: *Lucy's mother doesn't bake a very delicious strawberry cake*. Poved pomeni, da Lucyina mama ne peče slastne jagodne torte. Poved je napačna, saj v besedilu piše: *My mum's strawberry cake is the best cake in the world!* (Mamina jagodna torta je najboljša torta na svetu!)

Točkovnik:

Odstotki	Točke	Ocena
90 – 100 %	47,5 – 53	odl (5)
78 – 89,9 %	41,5 – 47	pdb (4)
60 – 77,9 %	32 – 41	db (3)
45 – 59,9 %	24 – 31,5	zd (2)
0 – 44,9 %	0 – 23,5	nzd (1)

Rezultati so bili zelo dobri in sem vesela, da ste se tako lepo naučili snov.

Bye, bye until tomorrow!

NIT: Pregled DN; Zrak za dihanje

Analiza vaših odgovorov:

Snov ste skrbno predelali in na vprašanja večinoma pravilno odgovorili. Nekateri ste pri 2. vprašanju odgovorili kdaj poteka fotosinteza, namesto kje. Pri 3. nalogi vas je nekaj namesto besede škrob zapisalo škrop. Pri nalogi 8 ste napisali, da so plenilci mesojedci, napisati pa je bilo potrebno zunanje/vidne značilnosti plenilcev. Kaj je dugong niste mogli vedeti, če niste natančno pogledali vseh zavihkov v spletnem učbeniku.

Preverite pravilnost svojih odgovorov. Popravite kar manjka ali kar ste morda odgovorili napačno.

1. **Fotosinteza je proces, pri katerem** zelena rastlina s sončno svetlobo spreminja ogljikov dioksid in vodo v sladkor, ter oddaja kisik.
Za potek fotosinteze so potrebni voda, ogljikov dioksid in sončna svetloba.
2. Fotosinteza poteka v zelenih delih rastlin (v katerih je klorofil).
3. Pri fotosintezi nastajata sladkor in kisik.
4. Če rastlina pridela več sladkorja, kot da potrebuje, se odvečni sladkor pretvori v škrob in shrani v korenine, steblo in plodove. Rastlina ga porabi takrat, ko potrebuje več hrane, kot je pridela.

5. Pri fotosintezi rastline same proizvajajo svojo hrano, zato pravimo, da so proizvajalci, živali pa so potrošniki.
6. Energija, ki jo dobimo s hrano, omogoča gibanje, rast, obnavljanje in delovanje telesa.
7. Za vsejede je značilno, da se prehranjujejo z rastlinsko in živalsko hrano.
8. Telesne značilnosti plenilcev so čekani, močni kremplji in močne čeljusti.
9. Dugongi so veliki rastlinojedi morski sesalci. Dosežejo lahko starost 70 let in tehtajo tudi 500 kg. (*lahko tudi*: En dugong lahko poje 30 kg morske trave na dan. Zato imajo pomembno vlogo v ekosistemu. Iz plitvih voda posnamejo morsko travo in tako alge ne preplavijo morja.).

Zrak za dihanje

Podrobno preberite vsa besedila o dihanju na spodnji povezavi (Zrak za dihanje, Dihanje rastlin, Dihanje ljudi in živali). Izvedite tudi dihalne vaje. Naslednja ura NIT bo šele v torek, ker boste v petek izvedli še zadnji športni dan.

<https://eucbeniki.sio.si/nit5/1394/index.html>

LUM: Prostorsko oblikovanje - GRAD

Danes boste uživali vsi, ki radi sestavljate, režete, lepate, oblikujete. Izdelali boste namreč srednjeveški grad. Uporabite svojo domišljijo in materiale, ki jih imate na voljo. Namen naloge je, da pri delu uživate in razvijate svojo domišljijo in iznajdljivost.

Za izdelavo gradu imate tri tedne časa! Naslednjo sredo bomo namreč izvedli KD.

Grad lahko izdelate iz odpadne embalaže, lego kock, lesenih kock, naravnih materialov ...

Nekaj idej, ki pa jih ni treba dobesedno posnemati:

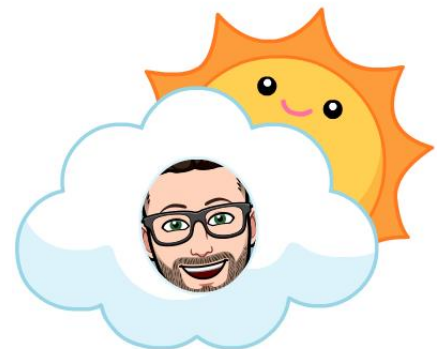

N2N-2: Guten Tag!

Rešitve prejšnje naloge: (glej tudi opombe v okvirčku)

Ich fahre mit ..... 1. der U-Bahn 2. dem Bus 3. dem Zug 4. der Rakete (v križanki je eno okence preveč) 5. dem Lastkraftwagen 6. dem Ballon 7. dem Taxi 8. dem Moped 9. dem Flugzeug 10. dem Fahrrad (v križanki je napaka – to je pri številku 8 na levi strani križanke od spodanj navzgor) 11. dem Motorrad (v križanki je eno okence premalo – za dvojni r) 12. der Straßenbahn. 13. dem Schiff

Danes pa še malo nove snovi, in sicer vreme.

V zvezek napišite naslov **das Wetter (Vreme)**

Nato si oglejte video na povezavi <https://www.youtube.com/watch?v=1Vrk13YeVns> (in ponavljajte izgovorjavo.)

V prvem delu videa boste slišali osnovne besede, povezane z vremenom. Te so navedene spodaj. **K slovenskim izrazom v zvezek dopišite tudi nemške. Še boljše pa bo, če besede obogatite z ilustracijami ☺.**

sonce	dež	sneg	neurje	
oblak	mavrica	strela	nevihta	veter

Na kuglah - strah nepridipravov

Ko sta prišla iz cerkve, je Francelj še vedno sedel na klopi pri mestnih vratih. Široko se jima je nasmehnil in rekel: "Poslal sem po Boštjana, da me zamenja. Mi pa se bomo sprehodili po mestu. Sedita sem, dokler ne pride."

Gašper je bil zamišljen. *Špitalska* cerkev res ni bila nič posebnega, toda ali naj kar takoj odneha raziskovati mesto? Ne, morda pa bo le odkril kaj zanimivega. Začel se je ozirati naokoli. V zraku je lebdel vonj po pomladi. Pred sabo je videl nizke lesene hiše, postavljene ob straneh ceste, ki je od mestnih vrat peljala v središče mesta. Pred neko hišo so se otroci igrali z mladim psom in veselo vreščali. Pogled mu je na koncu pristal na trdnem kamnitem zidanem stolpu, kjer sta z Rudijem dobesedno padla v staro mesto.

Nenadoma se je iz stolpa zaslišalo ropotanje.

"Kaj pa je to?" je vprašal.

"Ah, stari Režek se ga je včeraj spet preveč napil, pa smo ga dali malo na hladno," je smeje odvrnil Francelj.

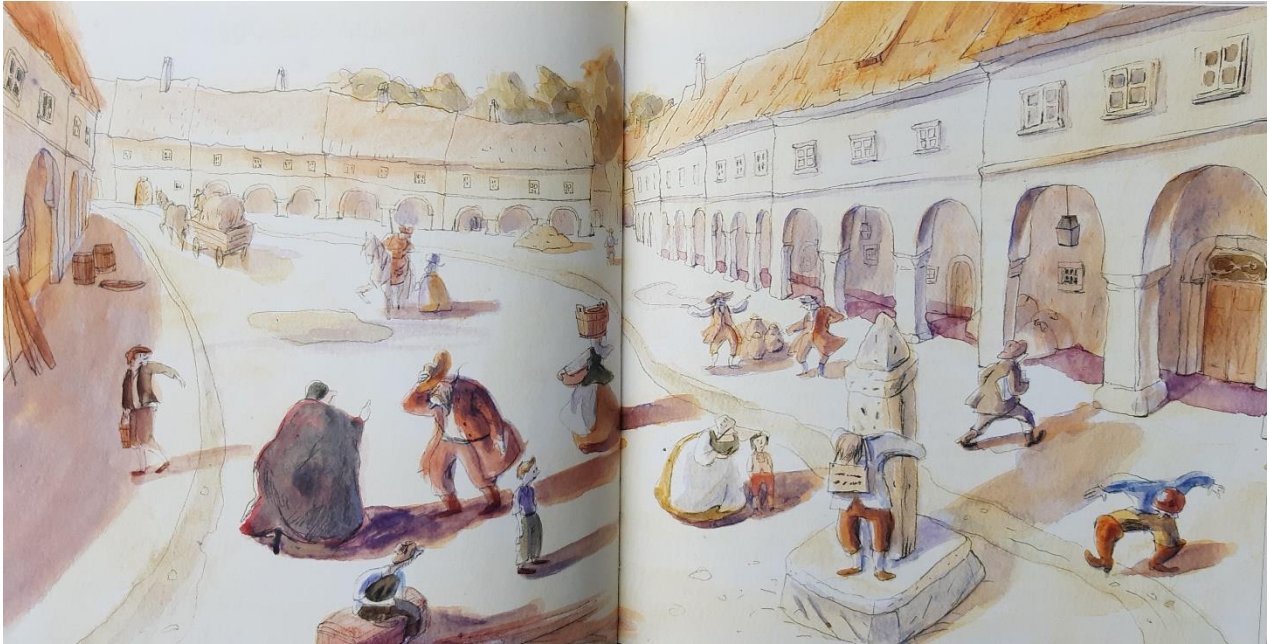
"Ali so v stolpu ječe?" je bil takoj radoveden Gašper.

"Seveda! V stolpih so mestne ječe, kjer se hladijo domači nepridipravi," je še vedno nasmejan odgovoril Francelj.

Tudi Rudi se je zasmeljal in po svoji stari navadi nagajivo dodal: "Le pazi se, Gašper, da ne storiš kakšnega prekrška, sicer te bo Francelj takoj zaprl v stolp."

"Kdo pa skrbi za zaprte v ječi?" je še zanimalo Gašperja.

"Jaz jih malo pogledam in jim dam hrano, saj sem cel dan tu."

Francelj je ob teh besedah vstal, pretegnil svoje ude, ujete v prekratke hlače in suknjič, se usedel nazaj in nadaljeval: "Zjutraj odprem in zvečer zaprem mestna vrata. Čez dan nadzorujem prihode in odhode iz mesta. Kar veliko dela imam, saj sem sam za vse. Le včasih mi iz *špitala* pride kdo delat družbo," je majajoč z glavo tarnal Francelj in pomislil, da bi bil že čas, da tudi njemu povišajo plačo za kakšen krajcar.

Vnovič se je iz stolpa zaslišal ropot, kot bi kdo prav jezno brcal v vrata. Francelj je nejevoljno vstal in se napotil k stolpu. Iz žepa suknjiča je potegnil velik ključ in odklenil vrata, ki so se nato prav hitro s cvilečim glasom odprla. Skoznje je skoraj padel star mož v ponošeni obleki in s pomečkanim klobukom na glavi. Kolikor so mu dale noge, jo je ucvril proti mestu. Gašper je dogajanje z zanimanjem opazoval.

Takrat je po ozki ulici od Kapitlja prišel Boštjan. Radovedno jih je gledal in pričakoval od Franceljna, da mu pove, kdo sta njegova prijatelja. Toda ta je le urno vstal, pomignil Gašperju in Rudiju ter zakorakal proti mestu. Rudi se je navihano zahihital, saj je poznal Boštjanovo radovednost. Gašper pa je le začudeno gledal. Po Ljubljanski ulici, ki je bila glavna mestna ulica in je peljala od Ljubljanskih vrat do Velikega trga, so se napotili v samo srce mesta. Tla so bila vsa luknjasta in polna nesnage, saj se je vsa umazanija iz hiš stekala na ulico. Ob njej so stale meščanske hiše. Nekatere so bile v spodnjem delu zidane, v zgornjem pa lesene in krite z lesenimi deskami. Večinoma so imele majhna okna, v katerih se je že svetilo steklo. Precej hiš pa je bilo lesenih in že na pogled revnih. Na ulici je bilo malo meščanov, saj je bil vroč poletni dan in očitno so se raje zadrževali za stenami svojih hiš.

Prišli so do široko odprtega Glavnega trga. Tam se je Rudi na hitro poslovil, češ da ima nujen opravke in da se jima bo ponovno pridružil kasneje. Preden ga je Gašper uspel vprašati, kam tako hiti, je že izginil za bližnjo hišo. Francelj pa sploh ni opazil Rudijevega odhoda, temveč je ponosno oznanil: "Tako prostornega in lepega trga nima niti Ljubljana."

Gašper si ga je začel z zanimanjem ogledovati.

Zagledal je kaj nenavaden prizor. Pred največjo stavbo na trgu je ob stebru stal

privezan človek. Okrog vratu je imel obešeno tablo z napisom, ki pa ga Gašper ni uspel prebrati, saj je bil preveč oddaljen. Nič lepo mu ni bilo ob tem prizoru.

“Zakaj je tisti človek privezan ob steber?” je vprašal in radovedno pogledal Franceljna.

“To je sramotilni steber ali *pranger*. Mislim, da so ga ujeli, ko je hotel okraستي neko meščanko. Sedaj bo moral ob stebru stati nekaj ur, da ga bodo videli vsi meščani. Na tablici, ki mu visi okrog vratu, pa je napisan njegov prekršek. Sicer pa ima srečo, da ni pristal na *kuglah*,” se je zasmel Francelj.

“Na *kuglah*? Kaj pa to pomeni?” se je čudil Gašper.

“To je prava ječa, za tiste najhujše prestopnike. Nahaja se v kleti mestne hiše. Sicer sta tam dve ječi. Ena je obrnjena proti Velikemu trgu, druga, na *kuglah*, pa gleda na zadnjo stran. Ta, na *kuglah* imenovana, je res huda. Velika je komaj za tri ljudi. Je brez luči in komaj kaj zraka pride vanjo. Je pa zato toliko bolj vlažna in mrzla. Še posebej pozimi, ko se po njenih stenah dela led.”

Zastrmela sta se v moža, privezanega na sramotilni steber. Ta je imel sklonjeno glavo in je skesano gledal predse. Na obrazu se mu je videlo, da mu v tem položaju ni prijetno.

“Za tiste najhujše zločince pa imamo *gaug*”, je tišino prekinil Francelj.

“*Gaug*?” se je začudil Gašper in že sama beseda mu je zlovešče delovala. “Kaj pa so to *gaug*?”

“Na Kapiteljskem hribu ima mesto postavljene *gaug*, vislice. Če sodnik koga obsodi na smrt zaradi dokazanih zločinov, ga rabelj tam obesi. Ob takem dogodku se zbere celo mesto, da meščani in otroci vidijo, kaj se zgodi z nekom, ki ima na vesti zločin. Zato tudi ozko dolinico ob Krki, prav pod Kapiteljskim hribom, imenujemo *Pod gaugami*,” je Francelj navdušeno razlagal. Ob njegovem pripovedovanju je Gašperja kar streslo. Čeprav je šlo za zločince, mu je bilo pa že bolj všeč kaznovanje v njegovem času, ko so že zdavnaj ukinili smrtno kazen.

Upam, da vam nismo naložili preveč dela!

učiteljica Tatjana